

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

กระเป๋าที่มีล้อเดินทางไกล

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Our distrust is very expensive.
(Ralph Waldo Emerson นักปราชญ์ชาวอเมริกัน ค.ศ.1803-1882)
ความไม่เชื่อถือว่าว่างใจกันของมนุษย์นั้นแพงอย่างยิ่ง

ภาพที่ผู้คนลากกระเป๋าที่มีล้อไปมาในสนามบิน หรือสถานีรถไฟดูเจนนตาในปัจจุบัน แต่ถ้ามองย้อนไปในอดีตก็จะจำกันได้ว่ามันเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง เริ่มแรกก่อนลากกระเป๋าที่หนักนั้นมีการใช้กระเป๋าใบใหญ่ที่มีล้อซึ่งช่วยทุ่นแรงในการแบกหามได้เป็นอันมาก แต่กว่าที่จะมาถึงวันนี้ได้นั้นต้องใช้เวลาถึง 40 ปีเต็มอย่างไม่น่าเชื่อ ทั้งๆ ที่มนุษย์รู้จักใช้ล้อเป็นเครื่องทุ่นแรงมากกว่า 5,000 ปีแล้ว ทำไมมนุษย์จึงยอมรับกระเป๋าที่มีล้อช้าได้ถึงขนาดนี้

ไม่ว่าจะเป็นการสร้างพีระมิดที่อียิปต์เมื่อประมาณ 4,000-4,500 ปีก่อน หรือการสร้างนครวัดเมื่อ 900 กว่าปีก่อนล้วนใช้ล้อเป็นเครื่องทุ่นแรงในการแบกหามและยกของหนัก (ลูกธอก) ทั้งสิ้น

อย่างไรก็ดี การขนส่งด้วยล้ออย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีถนนที่ราบเรียบพอควรซึ่งชนชาติส่วนใหญ่ในโลกนั้นไม่มี ยกเว้นชาวโรมันเมื่อ 2-3 พันปีก่อนที่มีการสร้างถนนที่แข็งแรงเป็นระยะทางไกลเชื่อมต่อกับดินแดนอื่นๆ ในยุโรป (ปัจจุบันหลักฐานของถนนโรมันก็ยังมีให้เห็นชัดเจน) เมื่อไม่มีถนนที่ดีใช้ ประชาชนในส่วนอื่นจึงจำเป็นต้องใช้การแบกหามแทน

อย่างไรก็ดี หลายพันปีต่อมา เมื่อมีการเดินทางสมัยใหม่ด้วยเครื่องบิน รถไฟ รถโดยสารระหว่างเมือง ก็ยังไม่มีใครคิดจะนำเอาล้อมาประยุกต์กับกระเป๋าเดินทาง เมื่อ 40 ปีก่อนชาวอเมริกันชื่อ Bernard D. Sadow เจ้าของธุรกิจผลิตกระเป๋าเดินทางและเสื้อผ้าในรัฐ Massachusetts เกิดไอเดียเมื่อตนเองไปท่องเที่ยวและต้องแบกกระเป๋าหนัก 2 ใบที่สนามบิน ขณะที่กำลังรอเจ้าหน้าที่ศุลกากรเขาก็เหลือบไปเห็นคนงานคนหนึ่งกำลังเข็นเครื่องจักรขนาดใหญ่ซึ่งดูหนักแต่เคลื่อนไหวอย่างสบายบนลูกล้อ

ทันทีที่กลับถึงบ้านเขาก็รีบโยนของออกจากกระเป๋า หาล้อเล็กๆ มาผูกกับกระเป๋าโดยใช้สายมัดกระเป๋าช่วย ปรากฏว่าใช้งานได้ดีแทนที่จะต้องยกกระเป๋าให้หนักแรง เพียงแค่เข็นเบาๆ กระเป๋าก็เคลื่อนที่ได้

ประดิษฐ์กรรมของ Sadow ซึ่งได้รับสิทธิบัตรสมบุรณ์ในปี 1972 โดยมีหมายเลขที่ 3-653-474 มิได้ทำให้ลูกค้าแตกตื่นวิ่งมาซื้อกระเป๋าที่มีล้อในตอนแรก Sadow ต้องวิ่งขายอยู่หลายปี จนในที่สุดเมื่อร้านดีพาร์ตเมนต์สตรีโตใหญ่ๆ รับไปขายจึงกลายเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมในที่สุด

ด้วยประสบการณ์ส่วนตัว ผมเคยเห็นคนอเมริกันใช้กระเป๋าที่มีล้ออยู่เหมือนกัน แต่ไม่มากนักในยุคระหว่างปี 1972-1976 ก็รู้สึกสงสัยเหมือนกันเพราะมันดูสะดวกแต่ไม่มีปัญญาซื้อเพราะมีราคาพอควร และอีกหลายปีต่อมามันก็ยังไม่มีที่นิยมในโลก จนเมื่อ

ประมาณทศวรรษ 1990 จึงมีคนใช้กันอย่างกว้างขวางขึ้น

อย่างไรก็ดี ความนิยมในสินค้าของ Sadow ก็อยู่ไม่นานเพราะมีผู้ประดิษฐ์กระเป๋าที่มีล้อเหมือนกัน แต่เป็นชนิดลากแทนที่จะเป็นเข็น ซึ่งการลากจูงทำได้อย่างไม่สะดวกนัก ประดิษฐ์กรรมใหม่เกิดขึ้นในปี 1987 โดยกับตันเครื่องบินของ Northwest Airlines ชื่อ Robert Plath เขาตั้งชื่อสินค้าใหม่นี้ว่า Rollaboard

Plath เป็นนักประดิษฐ์ของเล่นที่บ้านอยู่แล้ว จึงเกิดไอเดียเอาสองล้อมาติดด้านหนึ่งของกระเป๋าและเมื่อยกลากด้านหนึ่งก็สามารถลากกระเป๋าไปได้อย่างสะดวก

ในตอนแรกเขาผลิตออกขายพรรคพวกกับตันและพนักงานบนเครื่องบิน แต่เมื่อผู้โดยสารในสนามบินเห็นพนักงานเครื่องบินต่างเดินลาก Rollaboard อย่างสะดวกสบายก็ติดใจ ตลาดก็เกิดขึ้นอย่างจริงจังจนร่ำรวยเป็นเจ้าของบริษัท Travelpro International ซึ่งปัจจุบันเป็นบริษัทผลิตกระเป๋าเดินทางรายใหญ่รายหนึ่งของโลก

ที่เหลือก็คือประวัติศาสตร์ของการแพร่หลายของกระเป๋าชนิดลากในทศวรรษ 1990 และ 10 ปีของศตวรรษที่ 21 จนในปัจจุบันแทบจะไม่มีกระเป๋าเดินทางใหญ่หรือเล็กใบใดที่ไม่มีล้อ และเกือบทั้งหมดอยู่ในสไลด์ของ Rollaboard ทั้งสิ้น กล่าวคือมีขนาดปานกลางถึงเล็ก มีแกนดึงออกมาข้างบนเพื่อใช้ลากสองล้อซึ่งติดอยู่บริเวณส่วนล่างของกระเป๋า

เหตุใดจึงใช้เวลาถึง 40 ปีเต็มกว่าที่กระเป๋าที่มีล้อจะได้รับความนิยม คำตอบประการแรกก็คือมนุษย์โดยทั่วไปมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและไม่สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการ

เปลี่ยนแปลง ชายบางส่วนจากประสบการณ์ของ Sadow นั้นต้องการแสดงความเห็นด้วยด้วยการยกกระเป๋ามากกว่าที่จะยอมเข็นกระเป๋าเพื่อทุ่นแรง

ประการที่สอง ในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา การเดินทางด้วยเครื่องบินขยายตัวอย่างรวดเร็วมาก และวัฒนธรรมการเดินทางก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย มีหญิงจำนวนมากที่เดินทางตัวคนเดียว

เพื่อไปทำงานหรือท่องเที่ยว ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้กระเป๋าที่ทุ่นแรงด้วยล้อ

ประการที่สาม เมื่อกระเป๋าที่มีล้อเป็นแฟชั่นใครก็ซื้อ (คล้ายโทรศัพท์ BB) ผู้คนที่ไม่มีเงินซื้อจึงต่างพากันหากระเป๋าที่มีล้อมาใช้ ยิ่งใช้กันมากๆ ต้นทุนต่อหน่วยก็ลดลง อีกทั้งความสะดวกทำให้ผู้ใช้ติดใจจนละเลยธรรมชาติของการต่อต้านสิ่งใหม่ๆ และอันความสะดวกสบายนั้นใครๆ ก็ชอบ

ทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนมีวิวัฒนาการของตัวมันเองด้วยกันทั้งสิ้น มีน้อยสิ่งทีประสบความสำเร็จในทันทีทันใด มันต้องการความอดทนต่อผู้โดยเจพาะกับแรงต้านการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์

ของที่ดีเข้าทำเช่นกระเป๋าที่มีล้อยังต้องใช้เวลารั้ง 40 ปีเต็มกว่าที่จะมาถึงวันนี้ได้ นับประสาอะไรกับสิ่งประดิษฐ์อื่นๆ ที่ไม่สามารถสร้างความสะดวกสบายได้เท่า ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ดีใจจัง “จำเลย” กลับมาแล้ว ขอให้กำลังใจผู้บัญชาการตำรวจนครบาลคนใหม่ที่เห็นประโยชน์ของจำเลยบ้าง ซึ่งตัวหนึ่งมีราคาเหยียบหมื่นบาทออกมาจากห้องเก็บของ หัวง่าคงไม่ตั้งจำไว้อยู่กับที่เดิมนับเป็นเดือนๆ นะครับ ไม่ใช่กลัวจำเลยแก่แก่กับความจำเจ และประชาชนเบียดหน้าจำเลยหรอก แต่นึกถึงประโยชน์ของการมีจำเลยคือ “ชู้” ให้ไม่ทำผิดกฎหมายต่างหาก

ถ้าให้จำเลยอยู่ที่เก่าตลอด ไม่หมุนเวียนเปลี่ยนจำเลยหน้าตาอื่นมาตั้งบริเวณใกล้ๆ ผู้คนก็จะเคยชินและ “ไม่กลัว” และประสิทธิภาพของจำเลยจะลดไป

ผมขอสารภาพว่าเมื่อเห็นจำเลยตอนแรกๆ สะดุ้งและขบถชั่วลางทันที แต่เมื่อนานเข้าก็รู้ว่าจำเลยนั้นเจจริง ๆ การสะตุ้งแบบเก่าจึงหายไป (คงจะคล้ายกับการชู้ว่ามีกล้องถ้ายรูปจับความเร็วแหละครับ ถ้าบ่อยๆ เข้าและไม่ผลจริง คนก็ไม่กลัว)

“จำเลย” เป็นนวัตกรรมของตำรวจไทยที่สมควรได้รับการสนับสนุนครับ มั่นใจว่าได้เป็นข่าวไปแล้วในหลายประเทศ และจะมีการนำไปเลียนแบบในประเทศอื่นๆ อย่างแน่นอน

บททดสอบความมี “การศึกษา” จากวงเหล้าก็คือ (ก) รู้ว่าประเทศออสเตรเลียกับออสเตรเลียเป็นคนละประเทศ (สำหรับคนต่างชาติคือรู้ความแตกต่างระหว่าง Taiwan กับ Thailand และ Siam กับ Thailand)

(ข) Romeo กับ Juliet ไม่ใช่หนังสือ 2 เล่มของเชคสเปียร์ (ค) นักวิชาการหมากับนักวิชาการหมาๆ นั้นแตกต่างกัน (ง) ร้านอาหารเวียดนามชื่อ “เลอ ดานัง” มิได้อยู่ตรงสถานที่ที่เลยร้านดานังไป

(จ) สถานีรถไฟ BTS ที่ชื้ออโศก กับสถานีรถไฟใต้ดินที่ชื้อสุขุมวิทนั้นคือสถานีรถไฟเดียวกัน